

Illegal Annexation of Crimea by the Russian Federation

Elena-Loredana PÎRVU¹

Abstract: *Russia's military aggression in Ukraine has only highlighted an abusive violation of the rules of international law in its attempt to achieve its military and political objectives, and with complete disregard for massive condemnations from world governments. In the sphere of international relations, it is essential to offer diplomatic solutions acceptable to all parties; however, Russia's actions since the beginning of 2022 are in complete contradiction with international law. We are in a crisis that has escalated beyond the limits and led to destructive military aggression. The situation is still tense, with significant implications for regional and global security.*

Keywords: *military actions; international law; Russia's actions; annexation; crisis*

1. Context internațional

18 Martie 2014 are semnificația capturării și anexării ilegale a Crimei de către Federația Rusă-cea mai însemnată întindere a teritoriului Uniunii Europene de la finalul celui de al Doilea Război Mondial.

Încurajată de contextul politic existent la acel moment, Rusia a reușit să profite de viteza și mobilitatea teritoriului unui stat învecinat, prin manipularea unor trupe speciale agile și profesioniste² și, în același timp prin utilizarea superiorității convenționale ca mijloc de distragere operațională.

Intervenția Federației Ruse a fost evaluată drept o tulburare majoră a ordinii juridice internaționale existentă între state. Nu există nicio justificare juridică pentru acțiunile lui Putin, motiv pentru care acestea au fost condamnate, aproape universal,

¹ Associate Professor, PhD, "Alexandru Ioan Cuza" Police Academy, Address: Aleea Privighetorilor 1A, Bucharest 014031, Romania, Corresponding author: loredana.pirvu@yahoo.com.

² Spețnaz este denumirea folosită în Federația Rusă pentru trupele speciale, pregătite pentru operațiuni militare avansate în spatele liniilor inamice

Copyright: © 2025 by the authors.
Open access publication under the terms and conditions of the
Creative Commons Attribution (CC BY) license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

de lumea civilizată. Cu toate acestea, dictatorul Rusiei a demonstrat în repetate rânduri că, prin uciderea dușmanilor săi pe teritoriul unei alte țări și interferența în alegerile altor țări, el nu respectă legile sau normele internaționale.

Manevrele politice din peninsulă în timpul invaziei indică faptul că aceasta ar fi putut fi declanșată fără un rezultat politic prestabilit. Rusia probabil a dorit să profite de Crimeea, după care a evaluat opțiunile sale politice, în funcție de reacția față de intervenție.

Uniunea Europeană condamnă în continuare atitudinea Federației Rusești și susține că manifestările armatei rusești în peninsulă au reprezentat și continuă să reprezinte o amenințare directă la adresa securității internaționale, în acest sens, în prezent, adoptând chiar și o rezoluție (12 martie 2025), așa-numita „Carte albă” privind viitorul apărării europene¹. Drept urmare, niciodată nu au fost recunoscute inițiativele întreprinse de Rusia în vederea integrării forțate a teritoriului Crimeea.

2. Crimeea

Crimeea este o peninsulă din Europa de Est cu o istorie complexă și care a dezvoltat relații cu diferite state în ultimele câteva secole. Peninsula a devenit parte a Ucrainei în a doua jumătate a secolului al XX-lea, când Nikita Khrushchev² a permis transferul jurisdicției și autorității asupra teritoriului peninsulei Crimeea Republicii Socialiste Sovietice Ucraineene. În acel moment transferul a fost unul nesemnificativ, deoarece eventuala împlinire a Uniunii Sovietice era de neconceput.

Anexarea Crimeei de către Rusia a încălcat în mod clar integritatea teritorială a Ucrainei și a subminat normele și practicile internaționale în ceea ce privește principiile autodeterminării și transferului jurisdicției naționale pe un teritoriu între state.

3. De ce este importantă Crimeea pentru Rusia?

Răspunsul la aceasta întrebare ia forma unor cauze interne și externe.

În ceea ce privește cauzele interne, anexarea Crimei se datorează unor legături strânse existente între Rusia și Crimeea, exemplificate de relațiile comune, limbă, valori, istorie, tradiții și opinii. De astfel, mare parte dintre rușii etnici trăiesc în Crimeea, peninsula fiind considerată un teritoriu majoritar rusesc și de asemenea, o zonă de o importanță deosebită din punct de vedere economic și financiar.

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0034_RO.html

² a fost un om politic rus care a condus [Uniunea Sovietică](#) în timpul [Războiului Rece](#).

Ucraina a fost al doilea cel mai important contribuitor la economia fostei Uniuni Sovietice, oferind un sfert din producția agricolă sovietică. În plus, acesta a furnizat echipamente industriale grele și materii prime pentru siturile industriale din întreaga fostă URSS.

Crimeea este bogată în patrimoniul cultural, de aceea, anexarea este deosebit de importantă pentru Putin, care nu poate oferi poporului rus nici o perspectivă reală asupra a altceva decât a unei economii stagnante.

De cealaltă parte, cauzele externe ale anexării Crimei au la baza controverse geopolitice existente între Rusia și Occident.

De vină este existența unor percepții diverse și viziuni diferite asupra Europei. În timp ce vestul urmează ideea unei „Europe mai largi” cu UE în centrul său, Rusia urmează ideea unei „Europe mai mari”, cu o viziune asupra unei Europe continentale, care se întinde de la Lisabona la Vladivostok, și care să dețină mai multe centre, printre care Bruxelles, Moscova și Ankara.

Prin extinderea instituțiilor sale, Uniunea Europeană și-ar extinde poziția militară, economică și politică, ceea ce ar duce la un dezechilibru al puterii. În sistemul „anarhic” al politicii internaționale, Rusia ar putea reacționa la extinderea sferei de influență occidentale iar Moscova ar fi încercat să-și garanteze propria securitate.

Aderarea Ucrainei la NATO este în general considerată neacceptată de către elita rusă. Acesta este motivul pentru care Rusia s-a văzut nevoită să reacționeze la expansiunea Uniunii Europene, în termenii extinderii sale spre est.

Forțele ruse sunt, în toate categoriile, inferioare NATO. Un dezechilibru militar al puterii în dezavantajul Rusiei poate să fie considerat un motiv având în vedere cele întâmplate. Intenția Rusiei de a-și menține forța militară, la nivelul analitic al statului, a fost deosebit de evidentă. Aceasta ar fi motivat Rusia să prevină o creștere suplimentară a puterii militare a Occidentului, sub forma unei aderări la NATO a Ucrainei, prin anexarea Crimei și destabilizarea estului Ucrainei.

Nu în ultimul rând, Ucraina, inclusiv Crimeea, ocupă un spațiu strategic între Statele membre UE și Federația Rusă cu acces la Marea Neagră.

Așa cum s-au întâmplat lucrurile...

Intervenția armatei rusești pe teritoriul Ucrainei este considerată a fi o consecință a inițiativei legislative declanșate de guvernul pro-european instalat și condus de Aleksandr Turcilor, care, în perioada EuroMaidan¹ a înlocuit guvernul pro-rus al lui Victor Ianukovici.

¹ Denumire utilizată pentru descrierea protestelor pro-europene din Ucraina

Inițiativa legislativă care, deși a fost adoptată, nu a urmat cursul promovării și în consecință, nu a intrat în vigoare și nu a produs efecte juridice avea în vedere limitarea dreptului de utilizare a limbilor minoritare regionale, printre care și limba rusă.

Este important să recunoaștem că, din moment ce Ucraina a părăsit Uniunea Sovietică și a devenit un stat independent, limba rusă nu s-a bucurat niciodată de statutul limbii oficiale de stat din țară.

Bineînțeles că autoritățile federației au considerat inițiativa drept o încălcare ofensivă a dreptului de a folosi limba rusă și care nu putea conduce decât la pierderea oficialității acesteia chiar și în zonele în care majorează.

În acest fel, în data de 24 februarie 2014 este declanșată reacția Federației, prin pătrunderea armatei ruse în Ucraina și ocuparea ilegală a unei părți majoritare din peninsula Crimeea. În aceeași zi, prezența militarilor ruși în peninsulă a fost aprobată de către Consiliul Federației Ruse, pe motivul că inițiativa nu generează o încălcare a niciunui acord existent¹ între Ucraina și Rusia și că prezenta forțelor militare ruse în Crimeea urmărește protejarea activelor militare rusești.

Evenimentul a fost condamnat de către Departamentul de Stat American pe motivul că intervenția trupelor rusești neînsemnate militar² i a căror echipament militar nu este accesibil tuturor este o materializare a intenției directe a Federației Ruse de a ocupa și alipi Crimeea.

Situația tensionată existentă a generat referendumul din 6 martie 2014 ce a avut drept finalitate aderarea Crimei la Federația Rusă. În urma voinței exprimate a 96,7 % din participanți de a se alipi de Federația Rusă, Consiliul Suprem al Republicii Autonome a decis separarea oficială a Crimei de Ucraina și alipirea acesteia de Federația Rusă.

În imediata apropiere, în data de 18 Martie 2014, este semnat acordul cu privire la intrarea Crimei în componența Federației Ruse.

Amenințarea securității

Principiul de ordonare anarhic al sistemului politic internațional, care se caracterizează prin absența agenților cu autoritate la nivelul întregului sistem, presupune că statele atribuie securităților cea mai mare prioritate. În consecință,

¹ Referire la acordul bilateral încheiat între Ucraina și Rusia prin care este permisă staționarea unor structuri militare ruse pe teritoriul Ucrainei - 25 de mii de militari, 500 nave în portul de la Sevastopol

² În dimineața zilei de 4 martie, o coloană neînarmată de militari ucraineni au mers spre aeroportul din Sevastopol pentru a prelua controlul bazei

obiectivul primar al statelor este de a supraviețui. Pentru a-și asigura supraviețuirea, toate statele se străduiesc să-și extindă mijloacele. Numai un echilibru în distribuirea acestor mijloace între state garantează un nivel ridicat de securitate.

Este cunoscută intenția Rusiei de a respinge extinderea NATO spre est. Așa se face că extinderea NATO și a UE pare să explice comportamentul rusesc. Intenția Rusiei de a-și menține forța militară, la nivelul analitic al Ucrainei a fost deosebit de evidentă. Această atitudine ar putea justifica apartenența Ucrainei la alianța occidentală defensivă pe care Rusia ar fi încercat să o prevină.

În ceea ce privește UE, îngrijorarea Rusiei pentru propria economie și propunerea președintelui Vladimir Putin privind Uniunea Euroasiatică¹ justifică încercarea acestuia de a preveni colaborarea economică și politică dintre Ucraina și UE.

Încălcarea tratatelor

În ceea ce privește atitudinea statelor europene, manifestările Federației Ruse constituie o încălcare evidentă a normelor dreptului internațional.

În acest sens, alipirea Crimeei prin plasarea forțelor militare rusești pe teritoriul sau și dirijarea acestora în scopul preluării teritoriului fac ca acțiunile Federației să fie calificate de către celelalte state o agresiune iar argumentele care susțin aceasta teorie nu sunt limitate.

Acordurile de prietenie încheiate între Federația Rusă și Ucraina urmăreau garantarea integrității teritoriale și asigurarea securității celor doua state. Manifestările agresive ale trupelor rusești fac evidentă încălcarea a două principii fundamentale ale dreptului internațional: *respectarea integrității teritoriale și interzicerea utilizării forței*. Drept consecință, se aduce atingere ordinii internaționale bazată pe reguli și normele internaționale vitale prin aceea că nicio țară nu poate schimba cu forța voința unei alte țări.

Existența acordurilor cu prevederi în aceasta direcție este una certă, iar pătrunderea trupelor speciale rusești pe teritoriul Crimei și preluarea controlului asupra unei întinderi teritoriale semnificative prin înconjurarea și blocarea unităților militare ucrainene reprezintă o încălcare evidentă a acestora.

Un astfel de tratat internațional cu o existență semnificativă este **Memorandumul de la Budapesta**² semnat în 1994. Scopul tratatului îl reprezintă constituirea de către Statele Unite ale Americii, Marea Britanie și Rusia a unor garanții de securitate

¹ Este o propunere pentru Belarus, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan în vederea integrării politice și economice a acestor țări într-o uniune supranațională

² Memorandum on Security Assurances in connection with Ukraine's accession to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons

Ucrainei, drept consecință a renunțării la armele nucleare sovietice existente pe teritoriul său. După căderea Uniunii Sovietice, Ucraina s-a trezit în postura de a fi a treia putere nucleară din lume, având stocuri de arme nucleare mai mari decât ale Regatului Unit, Franței și ale Chinei împreună. 1900 de focoaie nucleare au fost transferate pe teritoriul Rusiei pentru a fi distruse între 1994 și 1996¹. Armele au urmat a fi transferate către Federația Rusă, cu trenul, în martie 1994.

De asemenea, de menționat este și **Tratatului de Prietenie, Cooperare și Parteneriat**² încheiat și semnat de către Rusia și Ucraina în 1997 pentru a confirma condiția inviolabilității frontierelor dintre cele aceste. Prin tratat se urmărea constituirea unor relații reciproc avantajoase între părți pe baza principiului respectului reciproc pentru egalitatea lor suverană, respectarea integrității teritoriale a statelor și inviolabilitatea frontierelor. Se menționa posibilitatea soluționării pe cale pașnică a disputelor și nefolosirea forței ori amenințării cu forța, precum nici a altor mijloacelor economice ori considerate forme de presiune. Nu în ultimul rând, un aspect deosebit de important îl reprezintă respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Părților le revine obligația de a nu se amesteca în afacerile interne în mod reciproc. Astfel, este susținută cooperarea dintre acestea și îndeplinirea obligațiilor și a normelor de drept internațional.

Acordul referitor la Flota Marii Negre încheiat între state în 1997 expune obligațiile³ existente între Rusia și Ucraina, fiind admisă împărțirea flotei Marii Negre între acestea cu posibilitatea cumpărării de către Rusia a unei părți din navele cele mai moderne care revin Ucrainei. Tot prin acesta, Rusia a închiriat facilități portuare (pe o perioadă de 20 de ani) în numeroase porturi din Crimeea iar Sevastopol și Crimeea sunt teritoriu suveran al Ucrainei, în mod legitim⁴.

Ce este interesant este faptul că acest acord a consfințit faptul că Peninsula Crimeea este parte a Ucrainei.

¹ Power versus Prudence: Why Nations Forgo Nuclear Weapons by (McGill-Queen's, 2000, p. 117).

² Tratatul a fost încheiat pe o perioadă de zece ani, iar în 2008 valabilitatea acestuia a fost prelungită automat. Pe 6 decembrie 2018, însă, Parlamentul de la Kiev a adoptat o lege propusă de președintele Petro Poroshenko privind denunțarea Tratatului de prietenie, cooperare și parteneriat dintre Ucraina și Federația Rusă.

Ulterior, pe 10 decembrie 2018, legea respectivă a fost promulgată de șeful statului ucrainean, iar Ministerul Afacerilor Externe al Ucrainei a notificat Rusia că Tratatul de prietenie nu va mai fi prelungit. Așadar el a expirat în 1 aprilie 2019

³ Roman Woronowicz, *Ukrainean, Russian PMs sign pact on Black Sea Fleet*, The Ukrainian Weekly.

⁴ Așadar, Ucraina nu a avut puterea economică care să îi permită să-și păstreze jumătatea sa de flotă ba, mai mult decât atât, ea a fost nevoită să închirieze și facilități portuare militare Rusiei.

Prin atașarea cu forța a unui teritoriu al țării vecine, Putin a răsturnat, într-o singură lovitură, ipotezele pe care se odihnea ordinea europeană de după Războiul Rece.

Referendumul din martie 2014

După preluare controlului de către trupele rusești, autoritățile din Crimeea au propus apoi un referendum, care a avut loc pe 16 martie. Bineînțeles ca s-a dovedit a fi unul întrutotul ilegal, lipsit de recunoaștere internațională și folosit în scopul justificării incorporării ilegale a Crimeei de către Federația Rusă.

Procesul politic de organizare a unui referendum pare că a fost organizat și improvizat în grabă. Într-adevăr, au existat două voturi: unul de a părăsi Ucraina, ceea ce a fost necesar pentru ca Crimeea să devină o politică independentă și un referendum final pentru a adera la Federația Rusă.

Anexarea fusese ascunsă sub voința referendumului poporului iar inițierea acestuia, chiar și fără sprijinul Rusiei, nu a fost legală în conformitate cu prevederile constituționale ale Ucrainei.

În primul rând s-a adus atingere articolului 73 din Constituție, potrivit căruia problemele de modificare a teritoriului Ucrainei sunt soluționate exclusiv printr-un referendum total-ucrainean. Astfel, modificările sunt permise pe teritoriul Ucrainei doar cu consimțământul întregii țări, fiind irelevant procentajul majoritar rusesc al populației Crimei.

În cazul Crimeii, referendumul cu privire la posibilitatea separării acesteia de Ucraina s-a ținut doar în Crimeea, și nu în întreaga țară. Drept urmare, Crimeea nu se poate separa legal pe această bază și rămâne o parte a Ucrainei și nici nu poate cere pe cale legală să se alăture Rusiei. De cealaltă parte, nici Rusia nu poate lua în considerație o astfel de petiție.

Mai mult decât atât, în paragraful al 2-lea, partea a 2-a din Constituția Crimei este prevăzută supremația Constituției Ucrainei. Astfel că, în situația existenței unor diferențe între Constituția din Crimeea și cea ucraineană, Constituția ucraineană va avea întotdeauna prioritate.

Referendumul a produs, fără îndoială, un rezultat în stil sovietic: cu o participare de 83%, 97% din participanți ar fi votat să se alăture Rusiei. De reținut este că dintre aceștia, aproximativ 60% erau ruși etnici a căror situație economică s-ar fi îmbunătățit ca urmare a incorporării Crimei de către ruși.

Frica a jucat un rol vital în timpul anexării Crimei și în timpul referendumului ce a avut loc. Locuitorilor le era frica, pe de o parte să se desprindă de amintirile, cultura, limbajul lor ,iar pe de altă parte de ceea ce se întâmpla la Kiev¹ în același timp.

Referendumul a fost efectuat în secții de votare sub supraveghere armată, fără observatori internaționali credibili, iar jurnaliștii ruși au raportat că li s-a permis să voteze.

Pe lângă toate acestea este necesară a fi menționată lipsa participării minorităților ucrainene și tătarilor, precum și o pretinsa manipulare a mass-media de către forța de ocupație.

În al doilea rând, referendumul a oferit alegătorilor două opțiuni: Fie să se alăture Rusiei , fie să restabilească constituția din Crimeea din 1992, ceea ce ar fi însemnat o autonomie semnificativ mai mare față de Kiev. „Oamenii forțați să voteze în referendumurile din sudul și estul Ucrainei se află sub ocupație și o fac adesea amenințați cu arma”, a punctat Doug Klain într-un interviu pentru Europa Liberă., adăugând „De fapt, acestea nu sunt nici măcar referendumuri. Sunt un exercițiu de cucerire și o încercare de a spulbera voința oamenilor aflați sub ocupație”².

Anexarea Crimei și referendumul³ care a justificat-o nu reprezintă voința suverană a poporului. Aceasta alegere este consecința lipsei de interes a guvernului ucrainean care nu a acordat suficientă atenție îngrijorărilor minorității ruse din Ucraina și care se afla în principal în Crimeea.

Astfel că nu au existat încercări de a explica rușilor din Crimeea că făceau parte din Ucraina. Nu au existat apeluri deschise prin care aceștia să fie îndrumați spre a sta departe de influența Rusiei și nici explicații despre ceea ce se petrecea cu adevărat la Kiev. Mai mult decât atât, populația majoritară rusă din peninsula nu a primit o asigurare că Ucraina va respecta întotdeauna drepturile rușilor etnici în Ucraina.

În urma referendumului s-au constituit reprezentări grafice⁴ pentru a oferi o mai bună vizualizare asupra anexării ilegale a Crimeei de către Rusia.

¹ referire la protestele desfășurate ca răspuns la decizia guvernului ucrainean de a suspenda procesul de pregătire pentru semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană

² <https://romania.europalibera.org/a/referendumuri-ucraina-rezultate-urmari-putin/32054511.html>

³ Casa Albă respinge rezultatul referendumului considerând acțiunile Rusiei destabilizatoare și periculoase, U.E. de asemenea nu recunoaște rezultatele și afirmă că va impune sancțiuni Rusiei, și România consideră că nu poate fi considerat democratic un scrutin organizat sub amenințarea ocupației militare

⁴ <https://pbs.twimg.com/media/ETNft8QXgAAoO8n?format=jpg&name=medium>

Declararea independenței și integrarea în Federația Rusă

Imediat după evaluarea rezultatelor referendumului, Consiliul Național Suprem al Crimeei a declarat independența statului și a cerut recunoașterea acesteia de către alte state.

Dovezile arată că desfășurarea referendumului din Crimeea a fost susținut de ruși care s-au bazat pe obținerea unui rezultat favorabil prin folosirea forței. Prin urmare, nici declarația de independență a Consiliului nu poate fi privită în mod izolat de această ilegalitate.

În data de 18 martie 2014, președintele rus Vladimir Putin a semnat un ordin executiv care a integrat oficial Crimeea în Federația Rusă. Mișcarea a fost recunoscută doar de câteva state¹, iar în opinia majorității întreprinsă de ONU², Crimeea a rămas o parte integrantă a Ucrainei.

Războiul din februarie 2022

La 24 februarie 2022, forțele rusești au invadat Ucraina din nord, est și sud, vizând rapid capitala Kiev și alte orașe cheie. Președintele rus, Vladimir Putin, a denumit această acțiune "operațiune militară specială", declarând că scopul era "denazificarea" Ucrainei. Vladimir Putin a ordonat declanșarea unei „operațiuni speciale” împotriva Ucrainei, care s-a transformat imediat într-un război care a trecut de limitele unei acțiuni locale, amenințând pacea mondială (Onișoru, 2023, p. 79). Cu toate acestea, trupele ruse au întâmpinat o rezistență acerbă din partea forțelor ucrainene și a populației locale.

„Continuarea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei este o încălcare flagrantă a ordinii internaționale bazate pe norme, care pune în pericol pacea și securitatea europeană. Decizia de astăzi a Consiliului este o dovadă suplimentară a faptului că ne poziționăm cu fermitate de partea Ucrainei. Nu vom recunoaște niciodată anexarea ilegală a teritoriului său de către Rusia și reafirmăm dreptul Ucrainei de a elibera și de a recâștiga controlul deplin asupra tuturor teritoriilor ocupate.”, comentează Vit Rakusan³, ministrul afacerilor interne al Republicii Cehe, în anul 2022. Urmând ca documentele de călătorie ruse emise în țările pe care le anexează să nu mai fie valabile în Europa sau pentru trecerea granițelor Schengen.

¹ Rusia, Venezuela, Kazahstan, Armenia, Kârgâzstan, Uganda, Afghanistan, Coreea de Nord, Siria, Belarus, Bolivia, Cuba, Nicaragua, Sudan, Zimbabwe

² <https://press.un.org/en/2014/ga11493.doc.htm>

³ <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2022/12/08/council-adopts-decision-not-to-accept-russian-documents-issued-in-ukraine-and-georgia/>

UE și statele sale membre sunt unite în sprijinul lor de neclintit pentru Ucraina și condamnă cu fermitate agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei¹.

Uniunea Europeană a dat în permanență dovadă de unitate și putere, remarcând faptul că UE reprezintă o putere mult mai mare decât Federația Rusă în contextul internațional, UE mereu sprijinind în mod umanitar, politic, financiar și militar pentru statele în nevoie. Conform spuselor lui Charles Michel, președintele Consiliului European din februarie 2023, „UE² va fi alături de dumneavoastră și de cetățenii dumneavoastră mâine și atât timp cât va fi nevoie. Vă vom sta alături pentru a reconstrui o Ucraina modernă și prosperă, ferm ancorată pe calea noastră europeană comună.”, astfel UE dând dovadă de solidaritatea. UE s-a angajat și în sprijinul Ucrainei, oferind sprijin refugiaților care fug din calea Războiului.

Uniunea Europeană se coordonează cu partenerii săi în cadrul ONU, al OSCE, al NATO și al G7. În nenumărate rânduri, Consiliul European a condamnat atacurile fără discriminare ale Federației Ruse împotriva civililor și a infrastructurii civile și a îndemnat Rusia să pună capăt atacurilor sistematice cu rachete împotriva infrastructurii energetice a Ucrainei.

UE a adoptat o serie de sancțiuni³ ca răspuns la atacul militar fără precedent și neprovocat al Rusiei asupra Ucrainei și la anexarea ilegală a regiunilor Donețk, Luhansk, Zaporijia, Herson ale Ucrainei, dar și a Republicii Autonome Crimeea.

Până în prezent ambele părți au suferit pierderi semnificative deși Rusia a reușit să obțină unele câștiguri teritoriale, dar fără victorii hotărâtoare. Ucraina se confruntă cu provocări legate de reînnoirea trupelor și menținerea moralului cu toate că este sprijinită de armament occidental⁴, finalul anului 2024 găsind-o într-o stare critică, epuizată de un război aproape de trei ani, iar perspectivele pentru 2025 rămânând incerte.

4. Concluzii

Fără niciun dubiu, acțiunile Rusiei în Crimeea au fost și sunt incompatibile cu normele dreptului internațional și trebuie condamnate. Evenimentele care au avut loc în Crimeea ilustrează dovezi deprimante ale persistenței vechii ordini mondiale. Guvernul din Crimeea, precum și Rusia și-au fundamentat justificarea în baza

¹ <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-response-ukraine-invasion/>

² <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-response-ukraine-invasion/>

³ <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-solidarity-ukraine/timeline-russia-military-aggression-against-ukraine/>

⁴ Uniunea Europeană și alte națiuni au impus sancțiuni economice severe împotriva Rusiei și au oferit sprijin financiar și militar Ucrainei. La 24 februarie 2025, Consiliul UE a adoptat cel de-al 16-lea pachet de sancțiuni împotriva Rusiei, vizând slăbirea complexului militar-industrial rus.

dreptului la autodeterminare a popoarelor. Astfel, incorporarea ilegală a Crimeei reprezintă materializarea posibilității populației din peninsula de a-și determina singure cursul dezvoltării politice, fără intervenții din exterior. În ciuda acestei formulări puternice a principiului, se înțelege de obicei că noțiunea de autodeterminare nu poate fi folosită pentru a dezmembra teritoriul națiunilor existente. Înțeles așa, dreptul la autodeterminarea popoarelor într-un stat existent garantează anumite drepturi ale minorităților dar nu permite o separare politică completă.

Putin nu a acceptat niciodată pierderea prestigiului rus care a urmat sfârșitului Războiului Rece. Acest argument l-a determinat să-l restabilească situația preexistentă, în parte prin extinderea granițelor Rusiei. Anexarea Crimeei precum și reacția Occidentului la aceasta a devenit un motiv de mândrie în Rusia, conducând la creșterea popularității președintelui. În prezent, conflictul dintre Rusia și Ucraina a evoluat într-un război prelungit, cu impact devastator asupra ambelor țări și implicații globale semnificative. Pe măsură ce războiul intră în al treilea an, perspectivele pentru o rezolvare pașnică rămân neclare, iar comunitatea internațională continuă să caute soluții pentru a pune capăt violențelor și a restabili stabilitatea în regiune. Așadar, Crimeea rămâne un punct de dispută major între Rusia și Ucraina, iar situația este în continuare tensionată, cu implicații semnificative pentru securitatea regională și globală. În concluzie, anexarea Crimeei din anul 2014 până în prezent, a adus o serie de reglementări abuzive ale Rusiei, care a încălcat importante drepturi și libertăți fundamentale ale dreptului internațional. Prin urmare, noi trebuie să trăim cu speranța că vor găsi în final soluții pentru restaurarea unei păci viabile în Ucraina, pentru a se evita un al 3-lea război mondial și că nu se va ajunge la o nouă criză a rachetelor din Cuba din 1962¹.

5. Bibliografie

2014 Crimeea fact Sheet, accessed on 15.04.2025 at <https://pbs.twimg.com/media/ETNft8QXgAAoO8n?format=jpg&name=medium>

Consiliul European. Consiliul Uniunii Europene/ European Council. Council of the European Union. *Consiliul adoptă decizia privind neacceptarea documentelor ruse eliberate în Ucraina și Georgia/Council adopts decision on acceptance of Russian documents issued in Ukraine and Georgia*, accessed on 18.04.2025 at <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2022/12/08/council-adopts-decision-not-to-accept-russian-documents-issued-in-ukraine-and-georgia/>

¹ <https://artsandculture.google.com/entiaty/criza-rachetelor-cubaneze/m01zxx?hl=ro>

Consiliul European. Consiliul Uniunii Europene/ European Council. Council of the European Union. *Răspunsul UE la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei/ The EU's response to Russia's war of aggression against Ukraine*, accessed on 18.04.2025 at <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-response-ukraine-invasion/>

Consiliul European. Consiliul Uniunii Europene/ European Council. Council of the European Union. *Cronologie - Răspunsul UE la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei/ Timeline - The EU's response to Russia's war of aggression against Ukraine*, accessed on 18.04.2025 at <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-solidarity-ukraine/timeline-russia-military-aggression-against-ukraine/>

Criza rachetelor din Cuba/Cuban Missile Crisis, accessed on 18.04.2025 at <https://historia.ro/sectiune/general/criza-rachetelor-din-cuba-579803.html>

Europa Libera Romania/Free Europe Romania, accessed on 15.04.2025 at <https://romania.europalibera.org/a/referendumuri-ucraina-rezultate-urmari-putin/32054511.html>

Onișoru, Gheorghe (2003). *Premisele istorice ale unei „operațiuni speciale” în „Războiul din Ucraina Un conflict regional cu efecte globale”/ The historical premises of a "special operation" in the "War in Ukraine: A regional conflict with global effects"*. Iasi: Editura Polis Books.

Parlamentul European/European Parliament, *Rezoluția Parlamentului European din 12 martie 2025 referitoare la Cartea albă privind viitorul apărării europene (2025/2565(RSP))/ European Parliament resolution of 12 March 2025 on the White Paper on the Future of European Defence (2025/2565(RSP)*, accessed on 18.04.2025 at https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0034_RO.html.

Paul, T. V. (2000). *Power versus Prudence: Why Nations Forgo Nuclear Weapons*. Montréal: McGill-Queen's University Press

Woronowicz, Roman (2023). Ukrainian, Russian PMs sign pact on Black Sea Fleet, The Ukrainian Weekly, https://archive.ukrweekly.com/wp-content/uploads/The_Ukrainian_Weekly_2023-36.pdf

United Nations. Meetings Coverage and Press Releases. General Assembly Adopts Resolution Calling upon States Not to Recognize Changes in Status of Crimea Region (27 March 2014), accessed on 15.04.2025 at <https://press.un.org/en/2014/ga11493.doc.htm>